

Ecologische beoordeling van herinrichting terrein aan het Tsjerkepaed te Noardburgum

Opdrachtgever	Dhr. J. Veldman, Noardburgum
Referentie	Van Goethem, J. 2016. Ecologische beoordeling van herinrichting terrein aan het Tsjerkepaed te Noardburgum. A&W-notitie NWKA-2016 #18. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	NWKA-2016 #18
Status	Definitief
Datum	14 juni 2016
Projectleider	J. van Goethem
Autorisatie	M. Koopmans

Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming en beoordeling
 4. Soortbescherming en beoordeling
 5. Situatieschets uitbreiding plangebied
 6. Conclusies
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764

email: info@altwym.nl

website: www.altwym.nl

Foto 1 en 2: impressie van het plangebied (foto's A&W 2016)

1. Inleiding

De initiatiefnemer is voornemens om een woning te realiseren aan het Tsjerkepaed te Noardburgum. Het betreft het kadastrale perceel 4336. Er is ecologisch onderzoek nodig om te onderzoeken hoe de plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving (Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, andere relevante kaders). De heer Veldman heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur), de Flora- en faunawet en eventuele overige vormen van gebiedsbescherming. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites). Er is onder andere gebruik gemaakt van gegevens uit de NDFF. De informatiebronnen zijn opgenomen in de literatuurlijst van deze notitie en worden verder niet in de tekst genoemd. Ten tweede is op 9 juni 2016 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd naar de (mogelijkheden voor) aanwezigheid van wettelijk beschermde natuurwaarden in het plangebied. De resultaten van dit onderzoek zijn in onderhavige rapportage opgenomen.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Wijziging wetgeving natuur

Naar verwachting treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

In deze quickscan is uitgegaan van het beoordelingskader volgens de vigerende wet- en regelgeving, dus nog niet volgens de nieuwe Wet Natuurbescherming. Op basis van de huidige informatie ten aanzien van die nieuwe wet, is het waarschijnlijk dat de conclusies van deze quickscan aanpassingen behoeven nadat de Wet Natuurbescherming in werking is getreden. Wij adviseren de opdrachtgever om indien nodig hierover contact met ons bureau op te nemen. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn wanneer de beoogde herinrichting na 1 januari 2017 van start gaat.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Noardburgum. Het gaat om kadastraal perceel 4336 dat gelegen is tussen de bestaande woningen met huisnummers 30 en 34. Aansluitend en ten oosten van het plangebied zijn percelen grasland aanwezig met daarin bomenlanen en kleine houtopstanden. Momenteel bestaat het te bebouwen perceel uit een grasland dat met schapen wordt beweide. Er is verder geen opgaande begroeiing of bebouwing aanwezig op het perceel. Ook zijn geen sloten of andere waterpartijen aanwezig.

De plannen bestaan uit het realiseren van een woonhuis op het perceel.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

Binnen Nederland zijn gebieden aangewezen die omwille van hun natuurwaarden zijn beschermd. Dit zijn Natura 2000-gebieden, gebieden van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en gebieden die zijn aangewezen volgens overige vormen van regelgeving (zoals ganzenfoeragegebied, gebied voor weidevogels en gebied dat door de gemeente in een bestemmingsplan is aangewezen als natuur). Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van Natura 2000-gebieden, de Ecologische Hoofdstructuur of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden. De meest dichtbij gelegen gebieden die beschermd worden (EHS en natuur buiten de EHS), liggen op een afstand van respectievelijk 1 kilometer en enkele honderden meters. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de beoogde herinrichting van invloed is op beschermde gebieden in de omgeving en/of de daarbij behorende natuurwaarden. Het plangebied en de ingreep zijn daarvoor te beperkt van aard. Om deze redenen wordt geconcludeerd dat het herinrichtingsplan niet stuit op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde, middelzwaar beschermde en zwaar beschermde soorten). Gezien de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom en de inrichting en het gebruik van het plangebied, is de kans op aanwezigheid van soorten die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet klein. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor het beoogde herinrichtingsplan.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een kleine oppervlakte van intensief agrarisch beheerd grasland waarop een aantal schapen graast (circa 10). Opgaande begroeiing, water en bebouwing zijn in het plangebied niet aanwezig. Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door de openbare weg en aan de noord- aan zuidkant door tuinen van naastgelegen woningen. Alleen aan de oostkant is een cultuurlandschap aanwezig in de vorm van weilanden. Onder dergelijke omstandigheden zijn er weinig tot geen mogelijkheden voor beschermde natuurwaarden aanwezig. Het is daarom onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van de beoogde woningbouw:

- Planten
- Vissen
- Ongewervelde diersoorten
- Reptielen
- Amfibieën
- Vleermuizen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep zijn beperkt.
- Tussen het plangebied en het (mogelijke) leefgebied van deze soorten zit een grote afstand of bestaat een (ecologische) barrière.

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Vogels

In het plangebied is door het ontbreken van opgaande begroeiing nauwelijks ruimte voor vogels om te nestelen. Het is echter niet uit te sluiten dat in de omgeving van het plangebied enkele vogels tot broeden komen. Het gaat dan met name om vogels van stedelijk gebied die in aangrenzende tuinen broeden of om vogels van weilandgebieden zoals Zwarte kraai die op enige afstand van het plangebied tot broeden kunnen komen in de weilanden en bomenrijen langs de openbare weg.

Algemeen

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de versturende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Door het ontbreken van opgaande begroeiing en bebouwing is het uitgesloten dat in het plangebied jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig zijn. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving worden beïnvloed door de herinrichting.

Conclusie vogels

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord.

4.3 Zoogdieren (exclusief vleermuizen)

Normaal gesproken worden vleermuizen in een aparte paragraaf besproken omdat alle vleermuissoorten worden beschermd volgens de stringente Habitatrichtlijn die is vertaald naar de Flora- en faunawet. In onderhavige beoordeling is in paragraaf 4.1 echter al beoordeeld dat vleermuizen geen negatieve effecten ondervinden van de beoogde woningbouw. In deze paragraaf worden de 'overige zoogdiersoorten' besproken.

Hoewel de kans klein is, kan op voorhand niet worden uitgesloten dat voor enkele licht beschermde zoogdiersoorten het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied. Dit geldt met name voor enkele (spits)muisensoorten, zoals Haas, Egel, Mol en verschillende (spits)muisensoorten. Door de herinrichting van het gebied gaat mogelijk (tijdelijk) een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde zoogdiersoorten verloren. Voor licht beschermde zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Ook komen zwaarder beschermde soorten voor in de omgeving. Het gaat dan om Steenmarter en Waterspitsmuis. Voor Waterspitsmuis is, door het ontbreken van water, in het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig. De Steenmarter zou sporadisch door het plangebied kunnen trekken op zoek naar foerageergebieden. Het plangebied zelf bevat nauwelijks geschikt foerageergebied. Het leefgebied van de Steenmarter wordt niet aangetast.

Andere zwaarder beschermde zoogdiersoorten worden niet verwacht. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde zoogdiersoorten

5. Conclusies

Deze ecologische beoordeling leidt tot de volgende conclusies:

Gebiedsbescherming

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De bouw van de woning veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet, mits geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten (zie paragraaf 4.3).

Literatuur

- Boer, E.P. de, E. van Hijum, C. Brochard & R. Bonne van Seijen. 2014. Libellenrijk Fryslân. Mei ljochtsjende wjukken oer it wetter. Bureau Faunax, Gorredijk.
- Delft, J.J.C.W. van, J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht 2014. Bijlage bij RAVON 59, jaargang 17 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Fryslân. Januari 2012. Zoogdieratlas Fryslân.

Websites

Synbiosys
Waarneming.nl
NDFF